

היכל המשפט

היכל המעשה ~

מתוך שיעורי הפרקטיקה של הרה"ג ר' מיכאל רוטמן שליט"א

היכל המשפט

בנשיאות הגאון רבי נפתלי נוסביום שליט"א

הערך העליון

- דבר העורך.
- היכל המעשה
- מתוך כותלי בית הדין.
- מהנעשה והנשמע.
- שו"ת ע"י רבני בית הדין.
- שואל כעניין.
- מכתבים למערכת

כניסה לדירת חברו על מנת להתרשם מהעיצוב או סתם כך מתוך סקרנות – היזק ראייה

מנהל עבודה ששם מצלמות גלויות / נסתרות בתוך המפעל ■ להיכנס לדירת שכנו / חברו לפני העברת החזקה על מנת להתרשם מהעיצוב, או סתם כך מתוך סקרנות ■ ראש כולל שמעוניין להשים מצלמות בהיכל הכולל.

ובביאור סיבת האיסור נחלקו הראשונים דעת הטור (קנד, כב) כי אינו יכול להשתמש תשמיש צנוע מפני היזק ראייתו.

אולם הרמב"ן (ב"ב נט.) כתב שהיזק ראייה נכלל בגדר נזקי אדם באדם, או משום עין רעה אי משום לישנא בישא אי משום צניעותא.

ב. עוד נתבאר בגמ' (ב"מ קז.) 'א"ר אבהו אמר רב הונא אמר רב אסור לו לאדם



שנכנסים לתוך אתרי הבניה, על מנת לראות כיצד מתקדם הבניה, ודרך מציצים אל תוך דירת חברם לכולל או שכנם לעתיד, בכדי לראות את עיצוב הבית / חלוקת החדרים, חלקם על

שיעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת בקמותיה, ופירש רש"י שלא יפסידנה בעין הרע.

הרמב"ם לא פסק את דברי גמרא זו להלכה, ומשום כך פסק (שכני פרק ב הל' טז) שבשונה מהרחקה רגילה שבו גובה הכותל צריך ד' אמות, הרי שבגינה מספיק עשרה טפחים.

דעת הראב"ד לעומת זאת שגם בגינה שייך היזק ראייה ומשום כך חולק עם הרמב"ם וסובר שגם בגינה צריך כותל של ארבע אמות.

וכתב המגיד משנה שמדברי הרמב"ם בתשובה שהשיב לחכמי לונדל מבואר שמה שהצריכה הגמ' גם בגינה כותל של ארבע אמות, כדי שלא יפסידנה בעין הרע, אלו הם דברים חסידות בעלמא ולא להלכה.

והמבואר מדברי הרמב"ם שהוא סובר שאיסור היזק ראייה הוא דווקא באופן שההיזק מונע מהניזוק תשמיש סביב בנכסיו, וכגון שאינו יכול להשתמש תשמיש צנוע מפני היזק ראייתו, וכפי סברת הטור.

מנת להתרשם ולקבל השראה, וחלקם סתם מתוך סקרנות, והשאלה העולה האם יש בכך איסור משום היזק ראייה, או שמכיוון שעדיין הדירה אינה בבעלותו של השכן, שהרי עדיין לא התבצעה העברת החזקה, הרי שאין כאן שום בית מחוש משום היזק ראייה.

פן נוסף שיש לדון בו, האם היזק ראייה שייך דווקא כשהצופה מביט אל תוך מקום שהוא בבעלותו של הניזוק, או אפילו אם הוא צופה במקום שהוא בבעלותו של המזיק, גם שייך בזה היזק ראייה כשהניזוק משתמש דרך קבע במקום זה, ומה הדין בבית הכנסת שהוא מקום ציבורי, האם זה צד להקל שהרי זה כרשות הרבים ואין דרך לעשות דברים שבצנעה, או צד להחמיר שרק בביתו של המזיק יש מקום לומר שיהיה מותר מאחר ובסופו של יום זהו בית מגוריו, אך במקום ציבורי לא שייך טעם זה.

למעה בשתי מקומות מצינו איזכור בתלמוד לדין 'היזק ראייה'.

א. במשנה (בבא בתרא ס.) 'לא יפתח אדם לחצר השותפין פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון, היה קטן לא יעשנו גדול, אחד לא יעשנו שנים, אבל פותח הוא לרה"ר פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון, היה קטן עושה אותו גדול ואחד עושה אותו שנים'. ובגמ' מנהני מילי א"ר יוחנן דאמר קרא (במדבר כד, ב) וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו מה ראה, ראה שאין פתחי אהליהם מכוונים זה לזה, אמר ראוי הללו שתשרה עליהם שכניה.

דבר הולך ~

בשמחה והתרגשות גאים אנו להציג את הגיליון הראשון מבית 'היכל המשפט', גיליון זה מגיע לאחר בקשות חוזרות ונשנות מצד רבנים, דיינים היושבים על מדין, ומטרתו להנגיש בפני הציבור הקדוש את הנידונים הנוגעים למעשה מחיי היום יום.

לפעמים ניתן לטעות כי בשונה מאו"ח ויו"ד, ענייני חו"מ שייכים רק כשיש חילוקי דעות בין שכנים, בין שותפים וכיוצא ב, אך האדם טוב העין ורך הלבב שנוהג בכל דבר לפני משורת הדין מה לו ולענייני חושן משפט,

אף הנדונים הרבים המגיעים לפתח בית הדין מוכיחים כי פעמים רבות חוסר המודעות מביא למכשול, ניקח לדוגמא את נושא תמ"א 38 ופינוי הבינוי שבשנים האחרונות הפך לנושא רלוונטי מאוד, והנה התאגדו מספר שכנים במטרה ליזום תוכנית פינוי בינוי לבניין הישן, והשאלה העולה האם מותר לאדם לחתום על הסכם שכזה לפני שישנה הסכמה מלאה של ככל הדיירים, או שיש בכך משום גזל מצד השכנים שאינם מסכימים.

ומה קורה כשאחד השכנים רוצה לבנות על הגג המשותף של הבניין, ושכן בדלת ממוול שואל את דעתך בעניין, האם נהוג ומקובל לבקש כסף על העניין, האם מותר לך לענות לו שאכן כך המנהג ובפרט כאשר ידוע לך שחלק מהשכנים קיבלו, ומה קורה כאשר אותו שכן אינו שואל את דעתך שמא מחוייב אתה לומר לו מצד השבת אבידה, או אולי מצד שני יש כאן מזיק לשכן הבונה.

ועוד כהנה וכהנה נושאים ונידונים רבים השכיחים בחיי היום יום ונוגעים לכל אחד ואחד, בהתנהלות היומיומית.

תקוותנו איפא כי גילון זה ימצא את מטרתו ובזכות זה נזכה לגאולה השלימה בב"א.

שלו רב

ברצוני לשאול את הדיינים הנכבדים שאלה שאולי יש בה קצת (או הרבה) מן החוצפה, אך בכל אופן ברצוני לדעת את זכויותי המוקנות לי על פי דין.

בדין ודברים שהתנהל בבית דין חשוב ביני לבין שכני, בגין חלון אותו פתחתי מול ביתו, נפסק, כי עלי לסגור את החלון משום שיש בזה היזק ראייה, למעשה לא קיימתי את פסק הדין מכמה וכמה טעמים שלא אוכל לפרטם במסגרת זו.

השכן שראה כי כלתה אליו הרעה קבע בדעתו שאני לא ציית דינא, וממילא אין טעם לפנות שוב לבית הדין, שהרי זה לא יועיל, החליט לעשות מעשה, ומשראה שאיני מתכוון לסגור את החלון שפתחתי שלא כדין לטענתו, התקין מצלמה על חלון ביתו שתצלם משך 24 שעות את הנעשה בתוך ביתי, ומעבר לכך גם התחיל לעשות משמרות מול חלון ביתי, כשכל פעם אחד מבני ביתו עומד בחלון ומשקיף אל תוך ביתי, אני יודע שאיני נוהג כשורה כשאני לא סוגר את החלון, ואיני מגיע להצדיק את מעשי, אך שאלתי האם באופן שכזה באפשרותי לתבוע את שכני שהוא ציית דינא שלא להסתכל אל תוך ביתי ולהוריד את המצלמה מחלון ביתו.

תשובת הרבנים

מבלי להיכנס לפסק הדין אותו עליך לקיים במלואו ולא להיות חלילה כדין סרבן לדין תורה ואינו ציית דינא, אשר דינו מבואר בשו"ע יו"ד סימן של"ד, ובאם יש לך אי אלו טענות על פסק הדין באפשרותך לפנות לבית הדין בו נידון העניין ולהציג את טענותיך.

לעניין גוף השאלה, זה שהנך עברייני, לא מתיר לשכן לעמוד ולהסתכל אל תוך ביתך, או להציב מצלמה המצלמת את הנעשה בביתך, במידה ויש לך סיבות מוצדקות לטענתך אשר בגינם אינך ציית דינא. ניתן לפנות לבורר אשר מוכשר גם לגישור.

למעשה השו"ע (חו"מ סי' קנח, ג) הביא את שתי דעות הראשונים בזה, וז"ל 'שיעור הגדר בגנה ובקעה, י' טפחים וי"א ד' אמות'.

אך מכל מקום גם אם נפסוק שאין בהסתכלות שאינה מונעת שימוש סביר נכלל בכלל היזק ראייה מכל מקום כבר פסק השו"ע (חו"מ שעה, ה) הלכה זו אפי' לא מצד היזק ראייה וז"ל אפי' בראייתו אם יש בו היזק להבירו אסור להסתכל בו לפיכך אסור לאדם לעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת בקמותיה'.

היוצא לדינא שלדעת הפוסקים שאיסור היזק ראייה שייך גם במקום שאין חשש שהניזק ימעט שימושו בשל הראייה גם כן אסור משום עין הרע, וכן לדעת השו"ע, אם כן אסורה הכניסה לדירה בה הוא אמור להתגורר, אף שכעת הדירה עדיין אינה בבעלותו כלל ועיקר, אך עדיין יש חשש היזק לדירה משום עין הרע, וכפי שכתב רש"י 'שמא יפסידנה בעין הרע'.

היו שרצו למעון שלפי דעה זו גם יהיה אסור לאדם להביט על אתרוגו של חבירו משום נתינת עין הרע, ושמא יש לחלק בזה ואכמ"ל.

ונותר לדון לכל הדיעות שישנו היזק ראייה במניעת תשמיש מאדם, שעל ידי הראייה ימנע מעשיית תשמישים צנועים, האם דין זה נאמר דווקא כשהניזום נמנע מעשיית תשמישים צנועים בחצרו

המשך בעמוד 3.

מכתבים למארח

יצאתי בהתפעלות, כבר שנים שאני יושב בדיונים, וכבר סברתי לתומי שאין מה לחדש לי בענייני, ואם לא עמית שסחב אתי בכוח להשתתף במעמד לא הייתי זוכה לכך, אין בפי מילים להודות על העניין, אשמח להשתתף באופן קבוע בימי עיון שכאלו כאשר הם מתקיימים.

בברכה רבה (השם שמור במערכת)

ריבוי דעות

בתפקידי כקבלן בנייה יוצא לי מטבע הדברים, לא אחת להיות מעורב בדיונים שונים בין השכנים, ובעיקר כשמדובר על תוספות בניה, שם כמעט ואין בניה ללא ביקור בבית הדין, אין בעיה עם עצם העניין שהולכים לבית דין, לפעמים אכן ישנם טענות אמת ולא רק צרות עין, אך הדבר שמפריע לי באופן אישי הוא חילוקי הדיעות בין בתי הדין השונים, כדוגמא פשוטה ניקח את נושא ריבוי הדיוקין, שבזה יש ריבוי דעות, ישנם בתי דין או דיינים שאינם מכירים כלל טענה זו, וישנם שלוקחים את זה קיצוני, והם מן הדברים שאמור להיות בהם דיעה אחידה, כמו כן בנושא חלוקת התשלומים בין הדיירים מי אמור לשאת בהוצאות היסודות האם כולם שווה בשווה או שהדייר העליון צריך לשלם יותר, ועוד כהנה וכהנה דוגמאות של הלכות הפורשות בשו"ע ואם כל זאת ישנו בלבול גדול בנושא, והדבר גורם לנו הקבלנים להפסדים כספיים, מחמת סחיבת הזמן, וכל אחד מצטט שיטה אחרת לטובתו.

אשר על כן כמי שאמונים להכשיר את הדור הבא של הדיינים והבוררים הועילו בטובכם לצאת בדברים חד משמעיים ללא ספקות ובלבולים, אשר יש בהם רק ביזוי כבוד הרבנים וחוסר צדק.

בברכה מנחם כ.

סעיף בוררות

כעו"ד במקצועי ברצוני להסב את תשומת לב הציבור מעל במה מכובדת זו בנושא חשוב שמשום מה בציבור שלנו מזלזלים בו, והדבר גורם לכאב ראש מיותר שניתן לחסוך עם מעט מחשבה. פעמים רבות מגיעים אלי הסכמים, מכל סוגי העסקאות, כשהמכנה המשותף של כולם הוא, שהצדדים לקחו בחשבון רק את הצד שהכל ילך כשורה, ויתנהל על מי מנוחות, אמנם בדר"כ מכניסים סעיפים של הפרת חוזה וכיוצ"ב, אך מה קורה כשנוצר חילוקי דעות בין הצדדים בעניין סעיף כזה או אחר, או הסתכלות שונה על מציאות הדברים, ועל אף שתפקידו של עו"ד הוא לנסח את החוזה באופן שאינו משתמע לשתי פנים, אך אם כל זאת רבים המקרים שנוצרים חילוקי דעות, כשכל צד בטוח בצדקת דרכו, והדברים מגיעים לידי מחלוקת ממש. בציבור הכללי מאוד מקובל להכניס סעיף שבכל מחלוקת בין הצדדים יוכרע העניין על ידי בורר שיבחר מטעם לשכת עו"ד וכיוצ"ב. ואשר על כן חשוב מאוד להכניס גם בציבור אצלנו סעיף בוררות על פיו כל חילוקי דעות שיהיו בין הצדדים הדברים יוכרעו על ידי בורר המוסכם על הצדדים או במידה ויש חשש שלא יגיעו לידי עמק השווה, כמובן שניתן לציין שהבורר יהיה כפי שיקבע על ידי 'מרכז הבוררות היכל המשפט', מניסיוני הדבר מונע הרבה בעיות ועל זה נאמר סוף מעשה במחשבה תחילה.

בברכה א. שטרן

יום עיון

זכיתי להשתתף השבוע ביום העיון המיוחד שנערך ליושבים על מדין בנושא 'בעל הדין וטוען רבני בהלכה, ומעמדו מול הבורר', וממש

ראובן נהג הסעות תובע לדין את שמעון, על מנת שזה האחרון יסיר תביעה מחברת הביטוח שלו בגין חוב שחייבו בית המשפט.

מקרה הנדון:

ביום א' פרשת וישלח פגע רכב ההסעות של ראובן בשמעון, והלה נזקק לטיפול קל עבור פציעות יבשות שקיבל, כשלאחר הטיפול קם והיה לאחד האדם.

שמעון תבע את חברת הביטוח, וכדרכה של חברת ביטוח העניין נסחב מספר חודשים, ראובן פנה לבית המשפט על מנת שזו תחייב את חברת הביטוח לשלם עבור התאונה, ואכן בית המשפט פסק סכום מסוים בהתאם לנסיבות, וחייב את חברת הביטוח לשלם תוך 30 יום, חברת הביטוח ערערה על פסק הדין ולאחר סחבת של מספר חודשים דחה בית המשפט את הערעור וחייב את חברת הביטוח לשלם בתוספת ריבית על הזמן מההחלטה הראשונה.

התביעה:

שמעון תובע את ראובן שיסיר את תביעתו מחברת הביטוח, מאחר ויש לו מזה נזק אישי, וגובה הנזק שלו תלוי בהיקף החוב שחברת הביטוח תשלם,

משכך מבקש הוא כי ראובן יסיר את התביעה המנופחת ויתבע רק את הנזק האמיתי אותו מחוייב הוא לשלם מצד דיני התורה, וללא תוספת עבור סיפורי הבדים, וכמובן להוריד את תוספת הריבית שהוסיף בית המשפט לאחר דחיית הערעור.

טענת הנתבע:

הנתבע טוען לעומתו כי כשאדם עושה ביטוח לרכבו, הרי שחברת הביטוח מתחייבת לשלם כל מה שבית המשפט ישית עליה, ועבור זה משלם המבוטח מידי חודש, ומשכך החוב הוא לא מה שניזוק בפועל אלא כל מה שמצליח הוא להוציא מחברת הביטוח, (גם על ידי סיפורי בדים).

בנוסף לזה טוען שמעון שכל עוד שלא הסתיימה התביעה הכול נכלל בתביעה, ולכן גם תוספת הריבית אינה בגדר ריבית, אלא החוב הוא מעיקרו כל מה שיצליח הניזוק להוציא מחברת הביטוח בבית המשפט, ולא משנה באיזה טוענה.

ההכרעה

על אף שבבדיקה שנערכה נמצא כי חברת הביטוח חתומה על היתר עיסקא כדין, ומבלי להיכנס לעצם טענותיו של

ראובן, אם יש בהם איזו טענת אמת או לא, מכל מקום במקרה דנן נמצא כי חברת הביטוח הינה בבעלות מלאה של חברת ההסעות, ומשכך התביעה היא לא כנגד חברת הביטוח, אלא כנגד הפוגע בעצמו, והוא בוודאי אינו מחוייב יותר מהנזק הבסיסי אותו מחוייב הוא על פי דין תורה, וכל תביעה נוספת בגזל יסודה, ואין בכוחו של בית המשפט לחייב חיוב שאין המזיק חייב מצד דין תורה.

ולעניין תוספת הריבית שחוייב המזיק בבית משפט לאחר דחיית ערעורו, בזה יש לדון בניסוחי פוליסת הביטוח, האם ישנה התחייבות בין חברת הביטוח לניזוק, לגבי תשלום ריבית או שאין כזו התחייבות, ובמידה וישנה התחייבות שכזו, הרי שניתן לסמוך על היתר העיסקא עליו חתומה החברה, אך במידה ואין התחייבות שכזו, וכל חיובי הריבית נוצרים רק בהתערבות בית המשפט, באופן שכזה אין זכות לתביעה זו, ועל אף שגוף החוב הינו משום היזק ולא מחמת הלוואה, ולמזיק מותר להוסיף תוספת על קרן החוב, אך במקרה דנן מאחר ומפורש שתוספת תשלום זו היא משום ריבית, הרי שזה מפרש ואסור אפי' כשהחוב בא מחמת היזק.

המשך היכל המעשה

הפרטית, וממילא ההיזק הוא על החצר, שהמזיק מונע מהניזוק את השימוש בחצרו. או שדין זה נאמר אפילו בחצר שאינה של הניזוק, אלא בכל מקום שדרך של אדם לעשות תשמיש שאין נוח לו שיהיה גלוי לרבים, ולסברא זו אפילו בחצרו של המזיק, יהיה אסור לו לצפות בנעשה שם שהרי אם זהו מקום עבודתו או מקום בו הוא אמור לשהות, הרי שבו שהמזיק מביט בנעשה שם ללא כל הפרעה, הרי שזה מפריע לו לעשות שימושים פרטיים.

ומדברי הגמ' והפוסקים מבואר שברשות הרבים לא שייך היזק ראייה, והטעם משום שאין שם דרך לעשות שימושים צנועים, וזו היא הסיבה שבגינה מותר להתקין מצלמות ברשות הרבים, אך באופן שיש חשש של מניעת שימוש סביר, הרי שגם ברשות הרבים יהיה אסור להתקין מצלמות.

ויש שרוצים לטעון על פי זה שיש איסור להניח מצלמות בציון של רב או אדמו"ר כדי למנוע היזק של המקום או גניבה מקופת צדקה וכיוצ"ב, כי בשונה מבנק או קופ"ח וכל מקום ציבורי דומה אין דרך לעשות שימוש פרטי שבצנעה, משא"כ בציוני הצדיקים, יש שלא נוח להם שידעו שבאו להתפלל בציון צדיק כזה או אחר, או בכלל שבאו לציון להתפלל, וכל כל עוד שאין מחילה מפורשת של כלל הציבור יהיה אסור להניח שם מצלמות.

ומבלי להיכנס ולחזות דעתנו בדין זה, על כל פנים הנוגע לענייננו, שדין היזק ראייה שייך גם בשטח שאינו של הניזוק, ולכן גם בחצרו של המזיק בעצמו, אם ישנם אנשים שמשתמשים בקום בדרך קביעות באישורו, כגון משגיחי כשרות, אברכי כולל, או עובדים בעסק, והתקנת המצלמות תמנע מהם חיים תקינים, וימנעו מכך מעשיית איזה פעולה סבירה, יתכן שיש כזה איסור היזק ראייה, ובכל מקרה לגופו יש לשאול שאלת חכם כי ישם בזה עוד כמה פרטי דין.

שאלת סופן

שלו 'רב למעלת כבוד הדיינים החשובים שליט"א,

אחד הדיירים אצלנו בבניין השתלט על שטח משותף בחצר הבניין, ובנה שם כעין משרד לשימוש הפרטי, שכן אחר שראה את מעשהו החליט לעשות מעשה, ופרץ המשרד והניח שם חפציו, במטרה להפוך אותו למעין מחסן, השכן שבנה את המשרד, כמובן לא נשאר חייב והוציא את חפציו החוצה, וכך גם עשה משנהו, וחוזר חלילה, זה מחליף את המנעול, וזה פורץ, זה מחליט להחנות את רכבו דווקא על יד פתח המחסן, ומשנהו ללמוד חברותא עם ילדיו ליד פתח המחסן, וכך נמשך העניין זמן מה.

לאחרונה הפך הדבר לעניין ציבורי, וכל הבניין על עשרים הדיירים שבו, הפך להיות חלק בלתי נפרד מהמצדדים לכאן ולכאן, עד כי כמעט לא ניתן להבחין מי הם הברי פלוגתא הראשונים, וכמובן כל אחד מביא טיעונים להצדיק את טענותיו, וניתן לומר, כי ברוך ה' הדיור המשותף הפך להיות כמעין כולל, אלא שהאוירה בו אינה נעימה כלל ועיקר.

בוודאי אין כוונתי שהדיינים יפסקו מבלי לשמוע את טענות הצדדים, אך כפי הנראה הצדדים לא יבואו בזמן הקרוב להתדיין בפני בית הדין, ומאחר ולא אוכל עוד לעמוד מהצד מבלי לנקוט צד כלשהוא, שאם לא כן אהפוך למוקצה על שתי הצדדים, יתכן שכך עלי לנקוט, אך בכל אופן רציתי לקבל את חו"ד האם צודק השכן שטוען שמאחר והשכן בנה את משרדו על שטח משותף, הרי שהמשרד שייך לכולם, כל עוד שאינו משלם שכירות לוועד הבית, או שעל אף שיתכן שהשכן הבונה הינו גזלן, אך על כל פנים, אסור לרדת לתוך ביתו של חברו גם אם הוא בנה את ביתו על שטח שלי.

בברכה י. שוורץ

תשובות למדור זה ניתן לשלוח במייל המערכת (ולציון עבור שואל כעניין)

heychalhamishpat@gmail.com

בשנים האחרונות נחשפים אנו לעובדה שרבים וטובים בעולם העסקים פונים לדון דווקא בערכאות, בטענה שדייני בית הדין אינם מכירים את העובדות בשטח ואת המושגים המדוברים.

הרב מיכאל חיים רוטמן שליט"א בעמ"ס 'משפטי מיכאל' אשר פקיע שמייה בטכניקות המעשיות בשטח, אמון על מוערך הכשרה לצד רבנים נוספים ואנשי צקוע שונים כל אחד בתחומו, למען ידעו את הדרך אשר ילכו בה, באופן בהיר וחד. גדולי ישראל אשר נחשפו לפרטים הביעו את פליאתם כיצד זה לא נראה כבושם הזה עד עכשיו.

בסייעתא דשמיא שאין לה הסבר, בחודש האחרון כבר נחנכה לה הקבוצה השלישית לשימוש מעשי בהלכות נזקי שכנים, מרגש לראות כיצד יושבים זה לצד זה אברך משי אשר מקדיש מידי יום מספר שעות ללימוד חו"מ הדק היטב, לצד דיין מכובד אשר כבר מספר שנים יושב על מדין כשבספסל מאחוריהם יושב לו בורר מוכר בשוק, כשהצד השווה שבהם שכולם באו לקבל את ארגו הכלים הפרקטיים דרכם ניתן יהיה לצלול לעולם המעשה.

עשרות תיקים מתוך כותלי בית הדין מוצגים לפני ציבור הדיינים ונידונים בריתחא דאורייתא, כבר בשיעור הראשון קיבלו המשתתפים תיק עבודות מעשיות הכולל שאלות מהשטח החל מהשקעה של קבוצת שותפים באוקרינה שנתקעה בעקבות המלחמה ועד להשקעה של אדם במגדנייה של חברו שלא צלחה את תקופת הקורונה דבר המקנה העצמה אישית רבה, במהלך השנה יוכשרו התלמידים הכשרה מיוחדת ויעברו שימוש מעשי אצל גדולי הדיינים בכפוף להחלטת ועדת הרבנים.

דיונים חיים מתוך אולם בית הדין מוצגים ונידונים במהלך השימוש, וכל זאת בנוסף לשיטת המבחנים הייחודית, שקנתה לה שם דבר בסיוע בשינון וידעת ההלכה על בוריה, למען יעמדו ימים רבים.

זה לא סוד כי למרות העובדה שעולם חושן המשפט פורח בשנים האחרונות, וניתן למצוא עוד ועוד כוללים ומסגרות שונות ללימוד חושן משפט, אם כל זאת ישנו חוסר עצום בדיינים ובוררים הבקיאים בפרקטיקה המעשית, שמבלי זה לא מתאפשר לדיין לדרת לעומק המקרה, נדבך נוסף הוא שילוב של לימוד הלכות ריבית אשר יש להם השפעה ישירה לפרקטיקה המעשית.



בית ההוראה ומרכז הבוררות בנשיאותם של גדולי ישראל שם לו למטרה להכשיר את דור העתיד של הדיינים והבוררים, גדולי הדיינים אשר נמצאים בסוד העניינים לא מפסיקים להביע את התפעלותם מהמיזם האדיר, לפרוס כשולחן ערוך בפני היושבים על מדין, את המושגים השונים בעולם הנדל"ן, או את הידיעות הנחוצות בחוקי עובד מעביד, דיני החוזים, ועוד עניינים רבים הנחוצים לדיין, בכדי שזה יוכל להוציא פסק דין אליבא דהלכתא.

~ מערכת היכל המשפט ~

0733831747

שלוחה 1: מענה מדייני היכל המשפט בין השעות 08:00 ל-22:00 בענייני חו"מ וריבית, באידיש ועברית.

שלוחה 2: הצטרפות ללגיטו של מלך, להיות חלק מהמהפכה בעולם הדיינות והבוררות, בשימוש מעשי בפרקטיקה שמאחורי עולם המשפט.

שלוחה 3: ניתן להשאיר שאלות למורנו הרב שליט"א על ידי הקשה על 1 ושמיעת השאלות והתשובות ממורינו הרב שליט"א על ידי הקשה על 2,

שלוחה 4: מזכירות, ניתן להזמין דיוני בוררות, בבית הדין או בבתי דין אחרים, כמו"כ ניתן להזמין שיעורים מרתקים ממיטב רבני בית ההוראה, בפרקטיקה המעשית בחו"מ ו/או בהלכות ריבית מהעניינים הנוגעים לחיי היום יום במציאות המשתנה, השיעורים מיועדים למגוון רחב של קהלי יעד וניתן גם לשלב מצגת במהלך השיעור.

- לשלוח לבדיקה חוזי מכר /רכש, חוזי שכירות, חוזי העסקה, חוזי עבודה, חוזי שותפויות ועוד, רבני בית ההוראה יעברו על החוזים ויודאו כי החוזים נעשו כדין וללא חששות, וספקות.

- כמו"כ ניתן לתאם פגישה עם רבני בית ההוראה לסיוע בעריכת חוזים שונים, צווי ירושה, ועוד...

מחלקת עסקים ~

כפי שכל מנהל חברה מבין כי בכדי לוודא שהחברה מתנהלת כלכלית נכון וצועדת על דרך המלך יש להתייעץ על בסיס קבוע או להעסיק רו"ח ו/או יועץ עסקי, כל אדם בר דעת מבין כי לנהל חברה מבלי להיכנס לאין ספור בעיות סיבוכים וספקות משפטיות יש להעסיק עו"ד ושכל מסמך היוצא מהחברה יערך על ידי עורך דין מקצועי בתחומו.

בכדי לתת מענה לדרישה ההולכת וגוברת, מוקמת בימים אלו מחלקת עסקים מיוחדת, בה יכהנו רבנים ודיינים המכירים את השטח המעשי, לצד אנשי עסקים מהמעלה הראשונה, שיתנו מענה ויעוץ לחברות / עמותות / עסקים, באופן קבוע ו/או מזדמן, בעריכת חוזים, אונאה, ריבית, הלנת שכר, מקח טעות, מקח החוזר, שכר שבת, חול המועד, ועוד שלל נושאים ועניינים המשתנים מחברה לחברה ומענף לענף.